

KIJK EENS OM JE HEEN

Heleen Abrahamse en Marie Christianne Frans

Lammert Koning te Nuis is 27 jaar en van beroep is hij bloemist en importeert tropische planten. Tevens is hij imker en kweekt paddestoelen. Vroeger kweekte hij ook champignons in verwarmde plantenkassen op strorijke paardemest waaraan kalk en kippemest was toegevoegd. Omdat hij geen traditionele kweekwijze toepaste konden er wel eens bruine vlekjes op de hoeden ontstaan. Dit zijn bacterievlekken maar ze beïnvloeden de smaak of de kwaliteit van de paddestoelen niet. Het grote voordeel van het kweken in verwarmde kassen is: het hele jaar te kunnen aanvoeren. Vaak kweekt hij in de zomermaanden in een schuur bij zijn huis. Het oogsten gebeurt twee keer per week met de hand. Op deze manier kun je alleen de grootste eruit halen. Deze zijn beter van smaak en bevatten meer voedingsstoffen. Ook is hij bezig met verschillende paddestoelsoorten om ze buiten te kweken. Dit gebeurt in een 1,5 ha groot loofbos op stammen van populier, eik en berk. De volgende soorten kweekt hij oa.: winter- en zomeroesterzwam, fluweelpootje, inktzwam, judasoor en bundelzwam.

Veel paddestoelen groeien gewoon op rottende plantedelen in de grond. Maar bijvoorbeeld de doolhofzwam groeit op een boom. Deze heet zo omdat hij van anderen lijkt op een doolhof. Paddestoelen zijn onderverdeeld in 2 groepen. Je hebt saprofytische soorten die alleen van dode bomen leven en je hebt parasitaire soorten die levende bomen aantasten, zoals de honingzwam en de zwavelzwam. Er zijn meer paddestoelen die alleen op dood materiaal leven. De soorten die op levend materiaal leven komen ook niet voor op dood materiaal; ze zijn heel gespecialiseerd. Als je de paddestoelen droogt krimpen ze erg. Je droogt bijvoorbeeld 1 kilo paddestoelen dan houdt je 1 ons over. Daarom zijn ge-

droogde paddestoelen ook verschrikkelijk duur.

Hoe kwam u op het idee om paddestoelen te gaan kweken?

We zijn vegetariër en dan mis je wel eens wat bij je maaltijd. En de paddestoelen in de winkel zijn vaak met vergiften in aanraking geweest, daarom zijn we zelf begonnen met het kweken van paddestoelen en dat ging zo

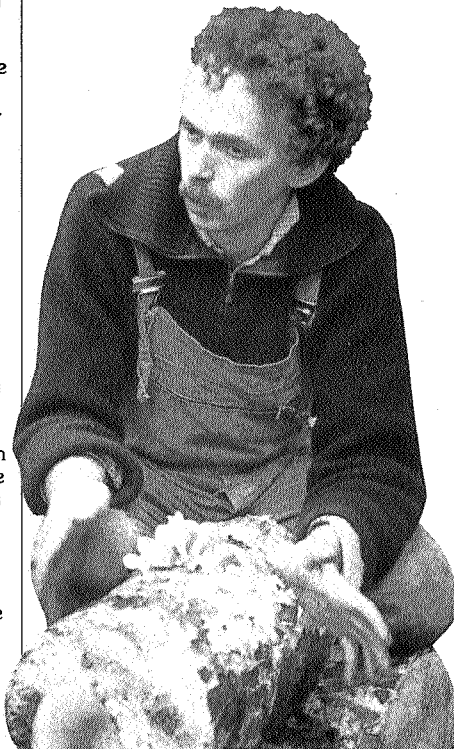
goed dat we ook voor andere mensen en reformwinkels gingen kweken.

Is het uw werk?

In Groningen werk ik in een tuincentrum en thuis kweek ik als hobby paddestoelen in het loofbos.

Anderhalf à twee jaar geleden ben ik ermee begonnen. Nu is het alleen nog mijn hobby.

LAMMERT KONING: DE MEESTE MENSEN VINDEN PADDESTOELN MAAR ENG

Hoeveel verschillende soorten paddestoelen komen er in Drente voor?

Ongeveer 300 soorten, waarvan je de vruchtlichamen kunt waarnemen. Je hebt ook paddestoelen die je niet ziet omdat ze wel uit schimmel bestaan, maar geen sporen geven als een duidelijke paddestoel. Je ziet dan een slijmerig korstje over de grond, zodat die niet echt als paddestoel te herkennen is.

Wat voor verzorging hebben ze nodig?

Dat is voor iedere paddestoel verschillend. Iedere paddestoel heeft zijn eigen soort voedsel nodig. De draadjes van de paddestoelen woekeren als het ware door de hele boom. Elke paddestoel heeft zijn eigen tijd waarin hij groeit. Dit is afhankelijk van de temperatuur. De winteroesterzwam groeit alleen als het een paar nachten onder de acht graden is geweest, de zomeroesterzwam alleen als de dagtemperatuur hoger dan veertien graden is. Maar er zijn enkele uitzonderingen: bepaalde inktzwamsorten komen het hele jaar voor.

Heeft u ook zeldzame soorten paddestoelen?

Ik heb enkele zeldzame soorten, die in Zuid-Azië niet zeldzaam zijn maar hier wel. Veel mensen leven makrobiotisch en die eten veel Oosterse en Aziatische producten. Maar die

zijn hier moeilijk te kweken en daarom zijn ze zo zeldzaam.

Kun je alle paddestoelen die in Nederland voorkomen eten?

De meeste in dit land zijn eetbaar op een paar uitzonderingen na.

Heeft u ook last van ongedierte?

Als je veel paddestoelen kweekt heb je veel last van vliegjes. Die leggen eitjes in de paddestoelen en dan krijg je gaatjes in de steel. Er zijn ook schimmels die van paddestoelen leven. Daardoor kan een paddestoel giftig worden.

Heeft U ook een cursus moeten volgen?

Men hoeft in Nederland geen cursus te volgen om allerlei paddestoelen te kweken, maar in Limburg is wel een vakschool waar je kan leren champignons te kweken. Ook heb je geen vergunning nodig om paddestoelen te kweken.

Kost het veel geld om dit te doen?

Het hoeft in principe niet veel te kosten. Je kan bij een boer de nodige mest op halen.

Komen er veel bezoekers?

Er zijn soms mensen die mij om advies vragen.

Natuurlijke groei van een paddestoel

De paddestoel geeft miljoenen sporen die wegwaaien door de lucht en op alle plaatsen terecht komen. Dit komt omdat de paddestoelhoed gewelfd is zodat je een opgaande luchtstroom hebt. Er zijn diverse mogelijkheden waar hij niet kiemt. Voelt hij zich echter thuis dan gaat een spore uitgroeien en gaat geleidelijk aan het voedsel wat hij nodig heeft doorgroeien. Treft hij daarbij nog een mycelium (schimmel) aan dat ook gekiemd is als voedselgestel, dan versmelten die samen. Dan woekert dat verder door bijvoorbeeld het hout. Na een paar maanden of zelfs een

jaar heeft het dradenstelsel van schimmels zoveel voedsel verzameld als mogelijk is. Krijgt hij dan de nodige natuurimpuls, zoals bijvoorbeeld een paar koude nachten, dan groeien die schimmeldraadjes aan elkaar. Na een week groeit er een vruchtlichaam uit.

Daarin worden weer nieuwe sporen gevormd en dan is de cirkel weer rond.

Een spore kan een heel eind de lucht inwaaien, zo is er bijvoorbeeld in de Noord-oostpolder een soort die, zoals men denkt, helemaal uit Midden- of Oost-Europa komt.

Zelf eetbare paddestoelen kweken

De populierestammen zijn reeds geënt met mycelium en enkele maanden onder gekontroleerde omstandigheden verder gekweekt op zo natuurlijk mogelijke manier in een loofbos, tot het mycelium van de houtbewonende paddestoelsoort het hout voldoende doorgroeid heeft. De stam dient op een beschaduwde plaats voor 1/3 deel in de grond gegraven te worden en in een droge periode (vooral zomers) 1 maal per week goed nat gemaakt te worden. Men kan gedurende ongeveer 4 jaar 20 % van het houtgewicht aan paddestoelen oogsten. Ook kan men de stam in een pot met aarde plaatsen en dan bv. op het balkon zetten. Als er dan paddestoelen aan zitten kan hij binnengeplaatst worden als decoratie.

Het adres is L. Koning, Van Teyenslaan 26, 9364 PN Nuis, tel.: 05945-49072 (privé na 19.00 uur), het telefoonnummer van de zaak is 050-125793.